

 teatre lliure

© Ros Ribas

otel·lo

de **william shakespeare**

adaptació i direcció **carlota subirós**

cia. teatre lliure

Teatre Lliure / Temporada 2006 – 2007

otel-lo

de **William Shakespeare** adaptació i direcció **Carlota Subirós**
cia. Teatre Lliure

---

traducció de l'anglès	Miquel Desclot
escenografia	Max Glaenzel i Estel Cristià
vestuari	M. Rafa Serra
caracterització	Esther Osuna
il·luminació	Mingo Albir
música	Eugeni Roig
so	Ramon Ciércoles
coreografia	Iva Horvat i Carlota Subirós
realització vídeo	Joan López Lloret

---

intèrprets

Chantal Aimée Emília / **Joan Carreras** Iago / **Pere Eugeni Font** Brabanzio /
Àngela Jové Dux de Venècia / **Nathalie Labiano** Bàrbara, soldat / **Julio Manrique** Otel-lo / **Norbert Martínez** Roderigo 1 / **Sandra Monclús** Bianca /
Alba Pujol Desdèmona / **Joan Raja** Montano / **Eugeni Roig** Roderigo 2 /
Ernest Villegas Cassio

---

ajudant de direcció **Ferran Dordal** / assistenta de direcció **Anna E. Armero** /
ajudanta de vestuari **Berta Riera** / preparació física **Iva Horvat** / edició vídeo
Jordi Perramon / alumna en pràctiques de direcció de l'Institut del Teatre de la
Diputació de Barcelona **Marta Tirado**

---

producció **Teatre Lliure**

---

contacte **Narcís Puig**
gira@teatrel·liure.com

---

representacions a la **Sala Fabià Puigserver**, del 14 de setembre al 15 d'octubre del 2006
representacions al **Teatro Español de Madrid**, entre el 13 i el 17 de desembre del 2006
primer període de **gira**, del 16 d'octubre del 2006 a finals de gener del 2007
segon període de **gira** a partir de juny del 2007

*a la memòria de Franco di Francescantonio,
absència i presència constant.*

Pots saber què somia la persona que dorm al teu costat?

Pots saber quins són els seus desigs més íntims?

Què significa posseir una persona?

Què significa sentir-se enganyat?

Otel·lo és un viatge al cor de les tenebres, a les tenebres del cor. Una revelació de la por dels homes. Una revelació de com n'és de fàcil de manipular, la por.

Otel·lo desitja Desdèmona. Desdèmona es mor per Otel·lo. Iago enveja Cassio. Iago sospita d'Emília. Cassio vol el lloc d'Otel·lo. Brabanzio odia el negre Otel·lo. Tothom confia en Iago. Iago conspira contra tots.

Aprofitant la força del desig, Iago conspira contra el desig mateix. En un joc de miralls inacabable, el desig i la gelosia ressonen en cadascun dels versos de Shakespeare. La confiança i la desconfiança. La confiança contra la por. La por contra la confiança. Des de l'abisme del món interior fins a les més altes estrelles. L'amor absolut d'Otel·lo i Desdèmona crema en una nit profundament negra. La profunditat del sentiment es troba a flor de pell.

carlota subirós

© Ros Ribas

carlota subirós

Barcelona, 1974

Llicenciada en direcció escènica i dramaturgia (Premi Extraordinari de l'Institut del Teatre 1997) i filologia italiana (Premi d'Honor de la Universitat de Barcelona 2001).

direcció escènica

- 2006** *King*, basat en la novel·la de John Berger. Temporada Alta.
Otel·lo, de William Shakespeare. Teatre Lliure.
Els estiuejants, de Maksim Gorki. Teatre Lliure.
- 2005** *Nel mezzo del cammin di nostra vita*, Temporada Alta.
Marie i Bruce, de Wallace Shawn. Teatre Lliure.
- 2004** *Nits blanques*, de Fiodor Dostoievski. Teatre Lliure.
- 2003** *L'oficiant del dol*, de Wallace Shawn. Teatre Lliure.
- 2003** *Liliom*, de Ferenc Molnár. Sala Beckett i La Perla 29.
- 2002** *Paradís oblidat*, de David Plana. Projecte T6. Teatre Nacional de Catalunya.
- 2001** *I mai no ens separarem*, de Jon Fosse. Teatre Malic.
- 1999** *Ària del diumenge*. Dramaturgia i direcció escènica, basat en l'obra dramàtica, poètica i d'assaig de Joan Oliver. Teatre Nacional de Catalunya.
- 1999** *Dies de festa*. Dramaturgia i direcció escènica. Sitges Teatre Internacional, Festival Grec 1999 i Sala Beckett.
- 1998** Dramaturgia i direcció escènica d'*El vuitè sentit*, espectacle basat en el *Concert per a piano i orquestra* de György Ligeti. Coproducció del Festival Grec 98 i Barcelona 216. Direcció musical d'Ernest Martínez Izquierdo.
- 1997** Dramaturgia i direcció escènica d'*El malaguanyat*, una recreació escènica de la novel·la de Thomas Bernhard. Producció del Festival Grec 97 presentada al Teatre Lliure. Premi de la Crítica per la Creació de l'Espai Sonor.
- 1996** *La lliçó*, d'Eugène Ionesco, a càrrec d'Èxic-teatre, muntatge presentat a la Capella de Se7 i Se7.

traduccions

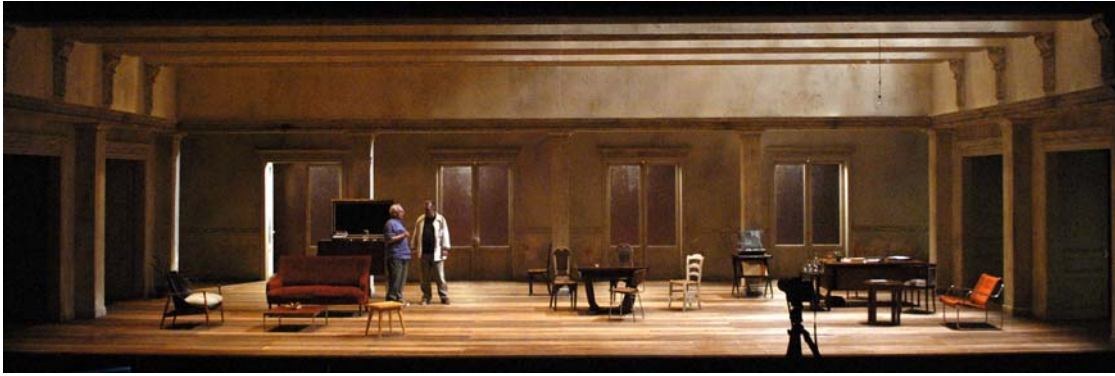
- 2002** *Bash. Latterday Plays (Excés. Escenes dels darrers dies)*, de Neil LaBute. Projecte T6, Teatre Nacional de Catalunya, direcció de Magda Puyo.

- 2001** *Enrico IV (Enric IV)*, de Luigi Pirandello. Estrenada al la Sala Villarroel, amb direcció d'Oriol Broggi. Festival Grec 2001.
- 2001** *A Life in the Theatre (Una vida al teatre)*, de David Mamet. Estrenada al Teatre Malic, amb direcció de Rafel Duran. Festival Grec 2001.
- 2000** *Knives in Hens (Ganivets a les gallines)*, de David Harrower. Presentada al Sitges Teatre Internacional, en una lectura dramatitzada.
- 1999** *The Criptogram (El criptograma)*, de David Mamet. Presentada l'abril de 1999 al Teatre Nacional amb direcció de Sergi Belbel i publicada per TNC-Proa.
- 1998** *Capire il teatro (Entendre el teatre)*, de Marco de Marinis, publicat per l'Institut del Teatre, desembre 1998.
- 1996** *Moonlight (Llum de lluna)*, de Harold Pinter, presentada a la Sala Beckett en una lectura dirigida per Xavier Albertí en el marc de la Tardor Pinter.
- 1995** Traducció de *La Lena*, de Ludovico Ariosto, inèdita.

formació internacional

- 2001** Participació al Forum Jünger Theaterangehöriger del Theatertreffen, Berlín, juntament amb altres directors, autors, actors i escenògrafs europeus.
- 2000** Beca del Goethe-Institut i de la Generalitat de Catalunya per una estada de quatre mesos a Berlín.
- 1999** Participació a la Royal Court International Residency (Londres), amb una beca del British Council.

Carlota Subirós també ha treballat com a ajudant de direcció amb Joan Ollé (*Mass*, de Leonard Bernstein, Otel·lo Espectacles, 2000; *Apocalipsi*, de Lluïsa Cunillé, TNC 1998); Ariel Garcia Valdés (*Lear o el somni d'una actriu*, Teatre Lliure 1997); Franco di Francescantonio (*Món Brossa*, TNC 2001) i Lluís Homar (*Els bandits*, de Friedrich von Schiller, Teatre Lliure - Mercat de les Flors, 1996). També vas ser ajudant de producció i traductora durant les representacions al Gran Teatre del Liceu de Barcelona del Dance Theater of Harlem i de *Le nozze di Figaro*, dirigides per Peter Sellars, el 1991, i ajudant de producció i traductora al Festival dei Due Mondi de Spoleto, Itàlia, els anys 1990 i 1991.

“Els estiuejants”: la crítica ha dit:

“La directora dota al conjunt de un armónico movimiento escénico y una compensadísima distribución espacial, con lo que el ritmo de los pequeños ductos o corros de personajes es perfecto. (...) Tres horas, descanso incluido, de sustancia bajo la supuesta calma chica del verano.”

Begoña Barrena (El País)

“Subirós ha hecho un trabajo magnífico. Ha manejado con autoridad e instinto coreográfico el grupo de quince intérpretes (...) hay un excelente trabajo de nombres consagrados (Vicky Peña, Andreu Benito, Jordi Serrat...) y de profesionales más jóvenes (Áurea Márquez, Mía Esteve, Òscar Muñoz...), que forman un conjunto muy homogéneo.”

Joan Anton Benach (La Vanguardia)

“Subirós dirige bien a sus actores: con el protagonismo diluido en el caldo social que les agrupa, todos tienen su pequeño espacio para el lucimiento. (...) Es un magnífico espectáculo contemplar a tantos personajes sólidos y bien contruidos deambulando por el borde de la vida sin atreverse a vivirla.”

Yolanda G. Madariaga (El Mundo)

“El gran encert de Carlota Subirós és subratllar la validesa del missatge. Amb la seva roba d'estiu a Cadaqués, els personatges de la petita burgesia intel·lectual d'ahir i d'avui continuen gastant saliva per salvar el món sense sortir de la seva plàcida bombolla de benestar.”

Juan Carlos Olivares (Avui)

“Subirós arriba aquí a un dels seus millors moments com a directora, a punt d'entrar en una maduresa professional. (...) La funció se salda positivament: queda clar el compromís de l'autor i s'ha de ressaltar els noms de Vicky Peña, Àurea Márquez, Rosa Gàmez, Mía Esteve, Andreu Benito i David Selvas en una interpretació sense fissures.”

Gonzalo Pérez de Olaguer (El Periódico)

“Tres hores de bon teatre, dirigit amb una precisió de rellotge, amb idees escèniques ben trobades i un gust afinat, sense estridències innecessàries ni esclats d'exhibicionisme, que és un dels mals de la direcció teatral d'ara.”

Miquel Pairoli (El Punt)

“Carlota Subirós da el do de pecho en la secuencia, magistralmente montada y medida, de la fiesta nocturna, tan larga y terminal como el baile de El Gatopardo, y culmina, en clave íntima, con el emocionante diálogo entre María Lvovna (Vicky Peña) y su hija Sonia (María Ribera, otra fuerza tranquila). (...) Sin duda, uno de los grandes montajes del año, que debería girar por toda España.”

Marcos Ordóñez (El País)

Marie i Bruce (El País / 19-02-05 - BABELIA)

Como la noche y el día. A propósito de Marie & Bruce, de Wallace Shawn, y VOS, de Carol López, en el Lliure

Marcos Ordóñez (TEATRO ANÁLISIS: A pie de obra)

Uno. Que alguien me saque de aquí. No sé si ha sido por azar o por concepto, pero en el Lliure está sucediendo algo muy especial. Dos funciones en cartel: *Marie & Bruce* (1979), de Wallace Shawn, y *VOS (Versión Original Subtitulada)*, de Carol López. El mismo tema, la pareja, en clave de drama negrísimo y comedia romántica, como en *Melinda y Melinda*. Gente a la que no te apetecería conocer: Marie y Bruce. Un día en la vida de un matrimonio, la última parada antes de enfilar la carretera perdida, o de instalarse para siempre en Mulholland Drive. Un día de verano, calor extremo, nervios como cuerdas de guitarra. Mal rollo diamantizado, puro Strindberg. No sabemos nada de ellos ni cómo han llegado a esa situación límite. Durante el primer cuarto de hora, la furia *bitchy* de Marie y la apatía de buey sonámbulo de Bruce exhalan una nube de vitriolo que te quema los pulmones, pero eso es sólo el principio. ¿Una crónica del tedio, de la desintegración? Una construcción de la asfixia, muy sabia, perversamente elaborada: la banalidad como mecanismo del horror, atravesada por estallidos de poesía demente. Tras el desayuno, dos monólogos donde aflora todo lo que ya no pueden o saben decirse. Mónica López, más Vitti que nunca, se adentra en su desierto rojo: tendida entre las flores gigantes de un jardín secreto, anhela ser penetrada por un perro, mientras Eduard Farelo (Bruce, más Willis que nunca) alquila una habitación de motel para masturbarse y contempla por la ventana a una desconocida que jamás conocerá. Tom Cairns llevó al cine esta historia, una pequeña producción independiente, con Julianne Moore y Mathew Broderick. Aquí también hay mucho cine. Nada de proyecciones: cine del bueno. La *pièce de resistance* de la obra (y del espectador) es una larguísima fiesta a la que asisten Marie y Bruce, donde la incomunicación general y la profusión de banalidades perforan como chorros de arena y alcanzan altas cotas de pánico hipnótico. Para que la nómina no se dispare, la directora Carlota Subirós, que ya había montado admirablemente en el Lliure *The Designated Mourner*, la cumbre de Wallace Shawn, ha recurrido a un cineasta, Joan López Lloret, para filmar la fiesta y la cena que le sigue, y el resultado avala su elección: Homar, Orella, Andreu Benito, Arquillué, Chantal Aimée, y así hasta la friolera de 50 actores, desfilan por la pantalla en lo que acaba siendo la versión *hard* del baile de *El Gatopardo*: el lienzo puntillista de un acabamiento general. Bruce, borracho perdido, plurirrevolucionado, parece feliz, en la cima del mundo. Marie, en pleno túnel, acaba cayendo en un sofá y al despertar lanza una frase escalofriante: "¿Me has pegado mientras dormía?". Asistimos luego a una de las cenas más terribles y dolorosas de la historia del teatro, el definitivo mano a mano, que Mónica López y Eduard Farelo llevan a una altura digna del mejor Cassavetes. Una explosión ritual de culpa, humillación y tortura, con una coda final en la que, como postre helado, se insinúa que al día siguiente todo volverá a comenzar. Un plato fuerte, muy fuerte, para estómagos curtidos, y servido por manos maestras.

Dos (...)

Nits Blanques / (ABC / 19-03-04)

La cuitas del joven Dostoievski

Nits blanques

Autor: Fiodor M. Dostoievski. **Dramaturgia y direccïon:** Carlota Subirços. **Espacio escénico:** Anna Alcubierre. **Traducción:** Ricard Altés. **Voz en off:** Lluís Soler. **Intérpretes:** Joan Carreras, Olalla Moreno, Gonzalo Cunill, Kirsten Tinkler. **Espai Lliure. 14-3-2004**

SERGIO DORIA

Marzo de 2004. Carlota Subirós se ha adentrado en las "Noches blancas" que Dostoievski dio a la imprenta en 1848. Releer obras del XIX tocadas por el "idilio" romántico tiene su mérito. La directora teatral ha sopesado las diferentes versiones de este relato que el ruso escribió a los 27 años cuando ya le agobiaba la soledad y el desamor, pero todavía no había aterrizado en su espíritu el nihilismo de la casa de los muertos siberiana. El joven soñador que compone Joan Carreras aúna todas las facetas del genial epiléptico: miserabilismo, soledad, sueños y conciencia de subsuelo. Pese a sus buenos sentimientos, es el condenado a estar siempre sólo. Mientras, los demás – advierte Dostoievski en "Memorias del subsuelo"-, "al menos, no alardean de corazón. Te llevan de ventaja el silencio y la economía de sus lágrimas". El corazón del joven narrador de "Nits blanques" se siente atraído por al joven Nastenka (Olalla Moreno), otra alma en pena que aguarda el retorno de un extranjero que la enamoró. En un escenario desnudo, sobre un suelo plastificado, el trasunto de Dostoievski cree posible la felicidad, mientras Nastenka sigue esperando al amante que no llega. Pero cuando casi la toca, cuando columbra el fin de las noches en blanco en su gélida habitación solitario, cuando parece posible la conquista del amor, el extranjero acaba pasando y con él se va Nastenka.

Como decíamos al principio, enfrentarse a un texto que ya fue cultivado por maestros como Visconti – "Le notti bianche (1957)" – y Bresson - "Cuatro noches de un soñador" (1971)- sin que a uno se le vean las costuras de una forzada aportación original es empresa digna de encomio. Subirós toma el texto de Dostoievsky y lo exprime hasta dejar el extracto seco. Después de intentar reconstruir la vida con retazos de sueños, el narrador acaba recluso en su cotidiana realidad de soledad y pobreza. Habrá de asumir la insoportabilidad de contemplar la felicidad ajena pero, al menos, le quedará el consuelo de haberse sentado, aunque fuera por un instante, en el banquete de amor. Un instante para llenar los sueños de toda una vida. Con su puesta en escena espartana, la directora de "Nits blanques" ha conseguido que un relato primerizo de Dostoievsky condense toda la complejidad de las obras que más tarde cimentarían su posteridad y primacia literaria.

ABC / Una escena de la obra

Una escena de la obra

CRÍTICA DE TEATRO

Elisabeth y la jungla urbana

AMOR FE ESPERANÇA

Autor: Ödön von Horváth
Dirección: Carlota Subirós
Intérpretes: J. Banacolocha, J. Collet, À. Poch, C. Segura, M. Alcañiz, J. Serrat, M. Ribera
Lugar y fecha: Mercat de les Flors (28/VI/2005)

JOAN-ANTON BENACH

“Mi único objetivo es desenmascarar la conciencia”, escribió Ödön von Horváth (1901-1938) en vísperas de concluir su

Amor Fe Esperança (1936). Escritor austro-húngaro en lengua alemana, Von Horváth, al igual que Bertolt Brecht, viviría con progresiva inquietud el fenómeno de unas conciencias que se enturbiaban con la ascensión del nazismo. Desde la llegada de Hitler al poder, las clases burguesas, los profesionales integrados en el *establishment*, peleaban con la incertidumbre ocasionada por la sorda agitación social que podía amenazar sus intereses. Y mientras Brecht denunciaba la complicidad del capital con los primeros indicios del terremoto totalitario, Von Horváth se fijaba en el individualismo feroz y en el miedo difuso que contaminaba muchas conductas y relaciones humanas.

Amor Fe Esperança narra el enfrentamiento de Elisabeth, una mujer joven y sola, con los obstáculos administrativos, empresariales y burocráticos que le impiden regularizar su situación laboral y la condenan a flirtear con la ilegalidad, en

un círculo vicioso cada vez más opresivo. Muchos *sin papeles* de ahora mismo están ahí, representados por ese personaje. La mirada de Von Horváth se fija tanto en la víctima extraviada en un *proceso* kafkiano como en aquella atmósfera social habitada por ocultaciones y temores desde la que se vislumbran los primeros síntomas de la catástrofe. El clima frío y desalmado que envuelve la peripecia de Elisabeth ha sido plasmado con una gran fuerza sugestiva por Carlota Subirós. Después de *Contes dels boscos de Viena* y de *Casimir i Carolina*, éste es el tercer título de Ödön von Horváth que llega a un escenario local y el que ha arañado con más eficacia nuestra atención espectadora.

Sociedad en crisis

Haciendo caso omiso a las recomendaciones del autor, que pide para sus espectáculos “paisajes naïfs y bellos colores”, Subirós ha hurgado en el alma colectiva de una sociedad en crisis y propone un espacio metalizado, gélido, deshumanizado, confiando su diseño a los escenógrafos Estel Cristià y Max Glaentzel, quienes han conseguido, sin duda, una de las mejores creaciones de su carrera. Por este lugar desapacible se mueven las extrañas criaturas de la obra, después de que hayamos escuchado, confusa y todavía lejana, la rotunda marcialidad de los guerreros marcando el paso de la oca. Con más intuición que experiencia profesional, imposible ésta dada su juventud, Carlota Subirós (Barcelona, 1974) parece atrapar algunos flecos brechtianos, un cierto

distanciamiento épico en la presentación de los personajes, la canción de Fabrizio de André en boca del policía (Jordi Collet) que trata de proteger a la protagonista (Clara Segura)... soluciones mezcladas y camufladas, no obstante, por una dramaturgia, audaz, inquietante, en la que no importan las reglas demasiado canónicas.

Subirós se abraza en esta ocasión a una poética escénica heterodoxa, libérrima, que traspasa la mera descripción realista de las situaciones. La directora se ocupa primordialmente de la emoción y conmoción que encierra la pieza, antes que obstinarse, como ha hecho alguna vez, en *impresionar* con fórmulas meramente originales, aunque éstas aquí también abundan.

Intuyo que *Amor Fe Esperança* será uno de los mejores aciertos de la temporada Grec, recién iniciada. Y, desde luego, seis miserables funciones, como las programadas, son una magra dieta para un espectáculo que merecería verse en temporada normal. Lo merece la caligrafía dramática de la directora, que creo constituye una auténtica aportación, y lo merecen las actuaciones de una soberbia Clara Segura, segura, segurísima en una amplia gama de registros; de Jordi Banacolocha, formidable en el retorcido papel de destripador de la *morgue*, amante de los animalitos; de Jordi Collet; de la joven Maria Ribera; de Àngels Poch; de Muntxa Alcañiz, alocado figurín; de Jordi Serrat... Un gran reparto, para un texto tremendo, traducido por Feliu Formosa, al servicio de un montaje de mucho interés, francamente innovador.●

cia. teatre lliure

han participat en els darrers muntatges

---

chantal aimée

- 2006** *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.
- 2005** *European House*, creació i direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
Ricard 3r de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
Juli Cèsar de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
Santa Joana dels escorxadors de B. Brecht. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.

joan carreras

- 2006** *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.
- 2005** *European House*, creació i direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
Ricard 3r de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
- 2004** *Santa Joana dels escorxadors* de B. Brecht. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
- 2002** *Juli Cèsar* de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.

pere eugeni font

- 2006** *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.
Ricard 3r de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
European House, creació i direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.

àngela jové

- 2006** *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.
Ricard 3r de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
Santa Joana dels escorxadors de B. Brecht. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.

nathalie labiano

- 2006** *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.
- 2005** *European House*, creació i direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
Ricard 3r de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
- 2004** *Juli Cèsar* de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
Santa Joana dels escorxadors de B. Brecht. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.

julio manrique

- 2007** *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.
European House, creació i direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
- 2002** *Juli Cèsar* de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.

norbert martínez

- 2006 *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.
- 2005 *European House*, creació i direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
Ricard 3r de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
Juli Cèsar de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
- 2004 *Santa Joana dels escorxadors* de B. Brecht. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.

sandra monclús

- 2006 *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.
Ricard 3r de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
European House, creació i direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.

alba pujol

- 2007 *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.

joan raja

- 2006 *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.
- 2005 *European House*, creació i direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
Ricard 3r de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.

eugeni roig

- 2006 *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.
- 2005 *European House*, creació i direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
Ricard 3r de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
- 2004 *Santa Joana dels escorxadors* de B. Brecht. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
- 2002 *Juli Cèsar* de W. Shakespeare. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.

ernest villegas

- 2006 *Otel·lo*, de W. Shakespeare, adaptació i direcció Carlota Subirós. TEATRE LLIURE.
Santa Joana dels escorxadors de B. Brecht. Direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.
European House, creació i direcció Àlex Rigola. TEATRE LLIURE.

altres espectacles de la cia. teatre lliure

“Ricard 3r”: extractes de premsa en gira

“Teatre Lliure converteix en un impressionant espectacle de cine negre la obra més històrica del dramaturg anglès.”

Hilario L. Muñoz (La Tribuna de Ciudad Real)

“El Padrino es al cine lo que Los Soprano son a la televisión y, desde ahora, lo que Ricard 3r al teatro.”

José Manuel F. Almazán (El Día)

“Excitante sublimación de los efectos de la sociedad perversa.”

A. R. (La Tribuna de Ciudad Real)

“Este Ricard 3r debe de ser un ejemplo en el ámbito nacional de la farándula.”

Antonio Ortiz (Metro Directo)

“La versió de Rigola és perfecta i moderníssima, i torna a confirmar el talent del director del Teatre Lliure.”

Sergio Pilles Lacavalla (Avanti - Roma)

“El montaje de Ricardo III, de Shakespeare, dirigido por Àlex Rigola con el Teatre Lliure, impactó por su provocadora modernidad a los espectadores que asistieron a su estreno.”

R.T. (El País)

“La corte se convierte en una site comedy de pesadilla, sólo para adultos, con bailes, canciones y apariciones estelares que llevan constantemente a la risa del respetable.”

Eduard Molner (La Vanguardia – Culturas)

“El conjunt d'intèrprets habitual fan novament un treball intens i còmplice, amb interpretacions fulgurants d'Àlicia Pérez, Anna Ycobalzeta i Chantal Aimée”.

Francesc Massip (Avui)

“Enmig de l’ingent treball dels actors (molt bé Chantal Aimée) i del rigor de la direcció apareix el melodrama que en el fons té aquesta obra i el protagonisme exclusiu del malvat i pervers Ricard III.”

Gonzalo Pérez de Olaguer (El Periódico)

“Conjugando la provocación y la gestualidad hiperbólica, Rigola desconcierta: a veces, los actores atraviesan el texto cual puente colgante, como funambulista entre el ruido y la palabra, entre la tragedia y la ridiculez.”

Sergi Doria (ABC Catalunya)

“Un muntatge que, pel seu caràcter estripat, podria trontollar si no tingués la força de contenció dels seus principals intèrprets, el mateix Arquillué, però també Chantal Aimée, Alícia Pérez i Anna Ycobalzeta, a més de Joan Carreras i Lurdes Barba. Tant importants són els discursos com els silencis.”

Andreu Sotorra (Clip de teatre)

“Un espectacle a la manera original d’Àlex Rigola, potser massa complagut amb la seva solució visual, però indubtablement vàlid en l’evolució i en l’actualitat del nostre temps.”

Carlo Rosati (Scena e Schermo)

“Si apreciamos la buena interpretación de todos y cada uno, y en especial de una Chantal Aimée (Margaret) rutilante y un Pere Arquillué (Ricard III) que lo da todo, si descubrimos ciertas ideas (...) es posible que el espectáculo nos resulte entretenido, modernamente entretenido.”

Santiago Fondevila (La Vanguardia)

“Santa Joana dels escorxadors”: extractes de premsa en gira

“Teatre polític i implacable, amb una fúria fúria explosiva articulada corporal i musicalment (Oriol Rosell), que va convèncer al públic.”

Suddeutsche Zeitung

“Una vetllada magnífica: arranca violentament els ossos de l’obra de Brecht i els llença al cap del públic. I sobtadament, ‘Die heilige Johanna der Schlachthöfe’ té a veure amb l’horror d’Antonin Artaud.”

Der Standard

“És gràcies al Teatre Lliure de Barcelona i al seu director Àlex Rigola que s’ha recuperat una obra que des de fa temps ha estat considerada antiquada y que ara torna a ser actual, com ens mostra la seva fulminant i vitalista posada en escena que ha arribat fins a Salzburg. (...) Una representació repleta de fascinants imatges que prenen partit.”

Münchener Merkur

“Els principis estructurals de la posada en escena són el ritme, la dinàmica, els crescendos i – per contrast – el silenci. (...) Queda clar que Rigola ha estudiat a fons el teatre-dansa contemporani.”

Stuttgarter Zeitung

“Uno de los espectáculos que marcarán un punto y aparte de nuestra escena y que se adhieren al mejor teatro contemporáneo que se desarrolla en las grandes capitales teatrales”

Santiago Fondevila (La Vanguardia)

“Una estupenda y personalísima adaptación, llena de ritmo y de intensidad en los momentos más duros (...) muy respetuosa con la intención de Brecht y sus palabras.”

Begoña Barrena (El País)

“Un montaje multidisciplinar (palabra, vídeo, música en directo, coreografías, acciones simultáneas..., político, nervioso, vivo, confuso, tumultuoso, reivindicativo, mestizo, subyugante, muy bien dirigido y muy bien interpretado por el amplio y joven elenco del Teatre Lliure.”

Juan Ignacio García Garzón (ABC)

“Juli Cèsar”: extractes de premsa en gira

“Un memorable Juli Cèsar (...) que fa del teatre l’art més contemporani que existeix.”

Fabienne Darge (Le Monde)

“Així, assistim a un “Giulio Cesare” directe, immediat, m’atreviria a dir, senzillament: un espectacle de pura energia, que arriba a l’espectador amb tota la seva puresa i complexitat.”

Franco Cordeli (Corriere della sera)

“La batalla serà simfonia, els suicidis evocaran a les estrelles de rock, la tragèdia quedarà com la lluita dels poderosos. No es pot deixar perdre.”

La Repubblica

“Rigola, utilizando de forma contundente la luz, la música, los silencios, el fragor puntual y el trabajo coral de los intérpretes, consigue comunicar con mucha fuerza el horror y la prodigiosa sabiduría que encierra este drama de Shakespeare.”

Almudena Guzmán (ABC)

“Rigola es aquí mucho más que un desestabilizador desafortunado. Es, con base sólida en Shakespeare, un exegeta de la corrupción del poder.”

Javier Villán (El Mundo)

“El Juli Cèsar de Rigola es una maravilla, se mire por donde se mire.”

Jordi Llavina (La Vanguardia)

“Rigola logra momentos de una belleza escénica sobrecogedora.”

Pablo Ley (El País)

“Un director que confia en la intel·ligència i la sensibilitat de l’espectador, que li pressuposa prou iniciativa per omplir amb les seves pròpies reflexions les moltes preguntes que plantegen les seves posades en escena .”

Juan Carlos Olivares (Avui)

gires cia. teatre lliure

Gira *Otel·lo*

- Octubre 06: **Girona**
- Novembre 06: **Granada, Màlaga, Reus**
- Desembre 06: **Tarragona, Granollers, Sevilla, Madrid**
- Gener 07: **Olot, Lleida**
- Juliol 07: **Almagro**
- Agost 07: **Hellín**
- Setembre 07: **Nitra (Eslovàquia)**
- Octubre 07: **Las Palmas**

Gira *European House*

- Desembre 05: **Girona**
- Març 06: **Bordeaux (França)**
- Abril 06: **Düsseldorf (Alemanya)**
- Juliol 06: **Santa Susanna**
- Octubre 06: **Berlín (Alemanya), Sant Cugat del Vallès**
- Desembre 06: **Madrid**
- Gener 07: **Roma (Itàlia)**
- Febrer 07: **Torí (Itàlia)**
- Maig 07: **Porto (Portugal)**

EL TEATRE LLIURE

1976...

Creat en 1976 per un grup de professionals vinculats al teatre independent, el Teatre Lliure es va singularitzar per la seva aposta pel teatre de text, amb la relectura dels clàssics i el compromís amb la creació contemporània, desenvolupant en la seva sala una programació que alternava el teatre amb la dansa i la música. Dirigit en etapes successives per Fabià Puigserver, Lluís Pasqual, Lluís Homar, Guillem-Jordi Graells i Josep Montanyès, la seva implantació en el món cultural català i la seva contribució a la normalització del fet teatral van ser recompensats des de molt aviat amb l'adhesió de un ampli públic i el reconeixement de la crítica.

1989...

UNIO D'EUROPA DELS TEATRES

El Teatre Lliure fou un dels fundadors, el 1989, de la Unió de Teatres d'Europa i aquest és un senyal de la seva voluntat de presència més enllà de les seves sales, de projecció exterior a través de la presència en festivals i gires dels seus espectacles. Molts països d'Europa i alguns d'Amèrica Llatina han estat ja visitats per produccions teatrals i musicals. En aquesta nova etapa s'aprofundirà en la línia de les coproduccions internacionals, com ara les establertes amb el Hebbel Theater de Berlín, el Salzburg Festival... Per altra banda, des de la inauguració de la nova seu del teatre al Palau de l'Agricultura, i fins la temporada 2003/2004, hauran presentat la seva obra al Teatre Lliure grans noms internacionals com Kristian Lupa, Carlo Cecchi, Philip Glass, Declan Donellan, Fura dels Baus, Philippe Decouflé, Cesc Gelabert, Carles Santos, Compagnie Hervé-Montalvo, Antonio Latella, Thomas Ostermeier, Jan Lauwers, Lluís Pasqual, Bob Wilson, Wooster Group, Peter Sellars...

2004...

Des de març del 2003, Àlex Rigola encapçala el projecte artístic d'una nova etapa que consolida la trajectòria protagonitzada pel Lliure, amb una programació teatral innovadora i una ampla presència de la dansa contemporània i la música escènica. El teatre entès com un risc i una emoció, de continguts actuals tant en els espectacles de nova creació com en la revisió d'aquells textos que

contenen temes de reflexió i debat encara vàlids. Amb l'aval dels muntatges que han caracteritzat a aquest jove director i el dels noms que l'acompanyen en el seu equip i en l'amplia proposta de les temporades, el Teatre Lliure ha aconseguit finançar-se com un dels principals referents escènics del panorama teatral nacional.